

שיאריהת ישראל

דברי תורה וסיפורים מרבינו

הרה"ק רבי ישראל דוב בער מזוילעדניק וצוק"ל

יד"ל ע"י מוסדות 'שאריהת ישראל' וזוילעדניק בעיר קאראסטין אוקריינא

גיליון י"ח
פרשת בהר [בחז"ל - אגור]
תשפ"ב

אור הגאולה

ליקוטים מדברי רבינו בעניני הגאולה השלמה

בעקבי משיחא שמדקדקין מלמעלה על דקות פרטי הרוחניות, שבזמן הקודם לא היה הדקדוק כל כך על דקות הענינים, כי אם על העבירות כפועל ממש וביטול תורה ומצוות כפועל ממש, אבל בעיקר דמשיחא הדקדוק מלמעלה גם על דקות הענינים.

ולכאורה קשה, וכי אפשר דרא. אך הנה כל הכוונה מלמעלה הוא לבא לבחינת הכנעה ושפלות מכל הפרטים גם מהענינים הדקים, ואחר כך להאמין באמת ובאמונה שלימה ש'בל ידח ממנו נידח' וגו' (שמואל ב' יד ד), ו'למעני למעני אעשה' (ישעיה מח יא), ולהיות בשמחה, כי 'לא בכח יגבר איש' (שמואל א' ב ט), וכן הוא תמיד לברא לבחינת הכנעה ושפלות, ואחר כך לשמחה באופן דרך הנ"ל ש'בל ידח' וגו', ולצאת למעלה מגדרי השכל והמדות והדינים, כי מאחר שההמשכה כעת לדקדק גם בענינים דקים, על כן כשיהיה הגמור אחר כל ההתעוררות של האדם בעצמו, יהיה הגמור על ידי 'למעני למעני' וגו', כי לא סגי בלאו הכי, וד"ל.

(שער התקשרות עמוד מט)

אור הרשב"י

הנה רשב"י וחבריו היו פטורים מהתפילה, שתורתו אומנותו (שבת יא.), כי הנה תקנת אנשי כנסת הגדולה היה לחבר תורה ותפילה, ועל כן אחר פרשת הקרבנות תיקנו איזהו מקומן, שהוא תורה, ואחר כך פסוקי דזמרה וברכות שהוא תפילה, וקריאת שמע היא תורה, הכלל לאתכללא תורה ותפילה וכו', ורשב"י שהיה תורתו אומנותו היה נכלל אצלו ביחוד אמיתי תפילה בתורה, ועל כן היה פטור מהתפילה, רק אחר לשלושים יום היה מתפלל, לאחר בחינת המלכות בסוד קידוש החודש (פע"ח שער ר"ח פ"א).

(שער התקשרות עמוד לו)

שבזמן הגלות בכלל ישראל הוא הגילוי בדוחק גדול, וצריך לדחוק כל אחר ואחר לגלות אלוקותו יתברך כי הוא בהסתר והעלם. וגם הגילוי עצמו הוא בדוחק. וזהו (ברכות ו) 'אגרא דכלה דוחקא', כי כלה היא כנסת ישראל כידוע (וזהו ח"ג צו), וכל האגרא שלה בזמן הגלות הוא על ידי דוחקא. וזהו (ברכות ט) 'כראי הוא רבי שמעון לסמוך עליו בשעת הדחק', שבשעת הדחק יש צדיקים גדולים שמתנהגים לפעמים שלא על פי דין תורה [כדי להעלות נשמות ישראל (ראה משי"כ רבינו עמוד נב בזה)], ויש בזה ענינים עמוקים.

(עמוד מד)

זמני כניסת ויציאת השבת

קאראסטין	אנטוורפן	לונדון	ניו יורק	בני ברק	ירושלים	
8:27	8:30	8:27	7:46	7:07	6:52	כניסת השבת
9:49	9:37	9:48	8:56	8:11	8:09	יציאת השבת
11:11	10:30	9:56	9:17	8:42	8:45	רבינו תם

אור ההלכה

פסקי הלכה קצרים בהלכות שבת

רפואה בשבת

- מי שהוא בגדר חולה שאין בו סכנה, דהיינו שנפל למשכב מחמת חליו - מותר לו ליטול תרופות. אבל מי שרק סובל ממיחושים בראשו או בשיניו אסור.
- מותר לקרוע נייר או פלסטיק כדי להוציא גלולות וכדו'. אבל יזהר שלא לקרוע אותיות. וכן מותר לשבור גלולה לשני חלקים.
- החושש בשיניו - מותר לשתות משקה שיש בו אלכוהול כדי להרגיע את כאבו, והיינו רק כששותה כדרכו, אבל אסור לגמוע ולפלוט ואף להשהות המשקה בפיו ואח"כ לבלעו. ובאופן שכואב כל גופו מכך - מותר.
- אין לעשות תרגילי התעמלות בשבת.
- מותר להשתמש במשחה בשבת רק למי שהוא בגדר חולה שאין בו סכנה, ולא למיחושים או מקצת חולי.
- ובכל אופן אסור למרוח את המשחה משום איסור ממרח, אלא יניח את המשחה על הגוף ללא מריחה.
- מד חום לשבת [כספית] - מותר להשתמש בו אף כשאינו בגדר חולי כלל.
- מד חום דיגיטלי - אין להשתמש בו אלא כשיש חשש פיקוח נפש ואין אפשרות להשתמש במד חום לשבת.
- מותר להוציא קוץ בשבת ע"י מחט או פינצטה. ויזהר שלא להוציא דם. ואף במקום שא"א ללא הוצאת דם יש להתיר במקום צער.

פסקי ההלכות אינם אלא לעורר את לב המעיין

אור העבודה

פנינים מרכיניו בעניני הדרכי עבודת ה'

יש בכל אדם שני נפשות [ראה שער הקדושה למהרח"ו ח"א ש"א], נפש השכלי שמשם בא השכל לעסוק בתורה ומצות, ונפש הבהמית משים באים כל התאוות מדות מגונות. וגם יש היכלות קדושות והיכלות טמאות [ראה בזהר הק' ח"ב רמד.], היכלות הקדושה הם מה שמקיפים המוח מלמעלה הימנו, שמשם בא השכל למוח, והאדם הוא כלי, למקום אשר פונה מחשבתו ומוחו משם הוא מקבל.

ולכן אם הוא מחשב תמיד בתורה ומצות, ורוצה לידבק בו יתברך, אז הוא נעשה מרכבה להשכל, נמצא כשהוא יושב ללמוד, אם הוא לומד משנה בא לו השכל מעולם היצירה [ראה שער המצוות פר' ואתחנן], וכן בשארי דברים. אבל אם הוא מחשב מחשבות אחרים, היינו תאוות פרנסה או שארי דברים, אז הוא נעשה מרכבה להיכלות הטומאה, ואף אם הם תאוות היתר, כי יש בהיכלות הטומאה גם כן מה שהוא בהיתר הנקרא היכל נוגה כידוע [ראה עץ חיים שער מט פ"ה].

(שער התקשרות עמוד יט)

יומא דהילולא

ט"ו אייר - הרה"ק רבי שמואל מקאריב ב"ר אברהם ישעי' זצ"ל
הרה"ק רבי חיים מאיר יחיאל ממאגלינצא בהרה"ק ר' אבי עזרא זעליג זצ"ל

ט"ז אייר - הרה"ק רבי צבי הירש מקרעטשנף סיגעט בהרה"ק ר' ניסן חיים זצ"ל

י"ז אייר - הרה"ק רבי משה חיים אפרים מסאדליקוב ב"ר יחיאל מיכל זצ"ל
הרה"ק רבי מרדכי בהרה"ק ר' יוחנן מראחמסטריווקא זצ"ל
הרה"ק רבי פנחס מאוסטילא בהרה"ק רבי מרדכי מראחמסטריווקא זצ"ל

י"ח אייר - התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי
הרה"ק רבי שלמה מקשאנוב ב"ר משה זצ"ל
הרה"ק רבי אורי מראהטין בהרה"ק רבי יצחק מטרטיקוב זצ"ל

י"ט אייר - הרה"ק רבי מנחם מנדל מרימינוב ב"ר יוסף זצ"ל

אור הצדיקים

א מעשה פאר מלכה מלכה

והשני לא התחרט ומת בטרם חזר בתשובה."

אך פתאום שמעתי קול מכריז - המשיך העשיר את סיפורו - והקול נשמע בכל העולמות לאמר: "פלוני בן פלוני יבוא לפני בי"ד של מעלה", והנה נכנס האיש, וכלבים עזי נפש אצים ורצים לפניו ומאחוריו במהומה שלנביחה והם טוענים, שהאיש הזה הסיג את גבולם, וגזל מהם את הנבלות והטריפות, שהן מנת חלקם מימות עולם, ומכר אותן ליהודים.

ופתאום הושלך הס, ובת קול יוצאת ומכריזה בחרדה: "טיפה סרוחה! איך לא פחדת מפני יום הדין? איך העזת פניך להאכיל את בני נבלות וטריפות?" הקצב היה נבוך ומבוהל ולא ענה מאומה, ותוך כדי דיבור אחזו בו והשליכוהו לתוך עמקי שאול, והוא נאבד מתוך הקהל ואיננו.

אחר כך הכריזו שוב: "פלוני בן פלוני יבוא לפני בית דין של מעלה!" נכנס חברו בפחד ורעדה ועמד לפני בית הדין, והנה נשמע קול שואל בכעס ורוגז: "טיפה סרוחה! איך לא פחדת מלהאכיל נבלות וטריפות לבני?" עוד לא גמרו את השאלה, והנה נשמע קול דממה דקה, בא מלאך מליץ אחד ובידו מגילה ובה פסק דין מבית דינו של הב"ח, ועדים מעידים שקיים זה מה שכתוב בזה.

פרשו את המגילה ויקראו בה כדברים האלה: "פלוני בן פלוני שהאכיל נבלות וטריפות לעם ה' חטא בכפלים, למקום ולבריות. במה שנוגע לבריות, הרי גזל את הרבים, כי לקח מחיר של בשר כשר בעד בשר טריפה, ואינלו תקנה אחרת רק להקדיש את כל נכסיו לצרכי הרבים. ובמה שנוגע למקום, עליו להסתפק בלחם צר ובמים לחץ. ושב ורפא לו". והעדים מעידים שמאותו היום ואילך הקדיש הקצב את כל נכסיו לצרכי הרבים, והוא נשאר בעירום ובחוסר כל, וכילה ימיו בצומות ובתחנונים לפני אלוקים, ואחר הדברים האלה, לקחו את האיש והובילו אותו להיכל בעלי התשובה.

מיד אחריו נקראתי אני לבוא אל המלך, כאשר שמעתי את שמי יוצא מפורש מפי הכרוז, התחילו ארכובותי דא לדא נקשן, אולם חסדי ה' היו עלי ויצאתי זכאי בדיני, ותיכף באו מלאכי שלום והוליתוני בקול רינה ושירה להיכלי אשר בגן עדן. שערי גן עדן נפתחו לפני באורה ושמחה, וריח ניחוח עלה באפי

<< המשך בעמוד ד'

לימים יבואו, אך אשתו לא מצאה ניחומים בדברי הגביר, ותאמר לו דברים קשים כמדקרות חרב, יען אשר לבה היה מלא יאוש ופחד, והיא ראתה בעיני רוחה את מסיג גבולם כשהוא הולך אל הפריץ ומנשל אותם מעל פרנסתם. בעלה שמע בכאב ולא יכול להשיבה דבר, וכשהתחיל לפייסה ולדבר על לבה דברי חיזוק ואמונה, פרצה בבכיה וביללה והאשימה אותו שהוא יהיה אשם בכל האסון אשר יקרה אותם, כי לא היה צריך להניח לגביר עד אשר ילך אל הפריץ ויסדר את הענין בכי טוב. וככה עברו על המוזג ימי ריב ורוגז, ובביתו אין שלום ושלווה.

כאשר חלפו ימי היריד אשר בליפציג, קיים העשיר את דבריו, בטרם דרכו רגליו

ויהי כאשר דרכו כפות רגלי על
סף שערי גן עדן, והנה ראיתי
מלאך אחד פוסע פסיעות
קטנות לקראתי

על מפתן ביתו, סר אל הפריץ ודיבר איתו בענין, ודבריו מצאו מסילות אל לב הפריץ, וכאשר יצא העשיר מבית הפריץ, שלח הפריץ לקרוא למוזג, וחדש עמו את חוזה החכירה לעוד עשר שנים.

לימים נפטר העשיר והלך לעולמו. לילה אחד בא העשיר בחלום הלילה אל רבו בעל הב"ח ואמר לו: באתי אליך מורי ורבי לספר לך איך קיבלו את פני בפמליא של מעלה אחרי מותי.

בבואי שמה בפעם הראשונה, מצאתי כמה נשמות מרחפות ומחכות ליום הדין, וביניהן שתי נשמות שהכרתי אותן עוד בעולם התחתון, הנשמות היו של שני קצבים שהאכילו רח"ל נבלות וטריפות את בני ישראל בעיר קראקא ימים רבים, אחד מהם בא אליך, מורי ורבי, עוד בימי חייו והתוודה על עוונו וביקש ממך תיקון ודרך תשובה. "אכן" אמר הרב, "אמת נכון הדבר, אחד מהם חזר בתשובה שלימה,

להגאון הקדוש רבי יואל סירקיש, בעל ה"בית חדש" (הב"ח) זי"ע, היה תלמיד אחד עשיר ובעל צדקה, שהרב היה מלמדו הלכות צדקה בכל יום, כי חשש האיש פן לא יקלע אל המטרה בצדקותיו אשר יעשה. גם מעשה הצדקה תורה היא וצריכה לימוד, וכל מעשי הצדקה של עשיר זה, הנגלים והנסתרים, היו כולם על פי עצת הגאון בעל הב"ח.

פעם אחת בא אל הב"ח יהודי "מוזג" אחד וסיפר לו: הנה זה עשרות שנים אני חוכר את בית המזיגה מהפריץ, ועתה בא אדם אחד להסיג את גבולי, יום יום הוא דופק על פתחי הפריץ, משדל אותו בדברים ומבטיח לו שישלם לו הרבה יותר, ובלבד שיחכיר לו את בית המזיגה. "מורי ורבי!" זעק האיש מעומק ליבו, הנה האיש הזה יורד לחיי ולחיי בני ביתי, רחם עלי והצילני מן הצרה הזאת!"

אמר לו הב"ח: לך אל גביר פלוני שהוא תלמידי, ותבקש ממנו גמילות חסד בגופו, שילך אל הפריץ וידבר עליו טובות באוזניו, כי הפריץ מכבד אותו ומקבל את דעתו. יצא המוזג מלפני הרב, ובא אל הגביר, ואמר לו את כל הדברים ואת דברי הב"ח.

העשיר שמע את דברי היהודי, והבטיח לו לדבר עם הפריץ, אך המוזג לא הסתפק בהבטחת הגביר, והפציר בו מאד שילך מיד לדבר עם הפריץ, כדי שלא יקדימו העריץ במזימותיו. אולם העשיר התנצל ואמר לו: עליך לחכות מספר ימים, עד אשר אסדר את עניני מסחרי ביריד הגדול בליפציג, כי זמנו עובר, ואם לא אסדר את הכל בימים הקרובים אפסיד את רוב הוני.

כאשר שמע המוזג את דברי העשיר התחיל לבכות ואמר: אם כן הדבר, אנא אני בא! הלא העריץ אשר בא להשיג את גבולי אדם חרוץ הוא, ויבוא בתחבולותיו אל הפריץ ויקפח את פרנסתי. החל העשיר לפייסו בדברים ולחזקו בדברי אמונה ובטחון ושב והבטיחו, בבואי מן היריד, לא אסור אל ביתי עד אשר אבוא אל הפריץ, וברצון ה' וחסדו הגדול אהיה שליח לטובתך. אחרי הדברים האלה קיים העשיר את הכתוב "תנו שכר לאובד ויין למרי נפש", וישתו שניהם לחיים והצלחה, וישלחו לביתו לשלום.

יצא המוזג מבית העשיר ובא לביתו, הוא סיפר לאשתו את כל הדברים אשר דיבר עם העשיר, וליבו מלא תקוה

אור הישועות

סיפורי ישועות ומופתיים מרכיניו

✽ 'דער וואס וועט נאר אנכאפן מיין קלאמקע וועט געהאלפן ווערן' ✽

[מי שרק יגע בידית דלתי יושען]

אלטר ממקורבי רבינו נשאר בחדרו של רבינו ועיין בספר. לפתע נשמעו דפיקות חזקות בתריס החלון. רבינו ביקש מר' אלטר שיצא ויראה מי הדופק בשעה כזו. ברגע שפתח ר' אלטר את דלת רבינו כדי לצאת ולראות, התפרץ החזן הקבוע שנפטר לפני חודש ונכנס לחדרו של רבינו.

אימה וחרדה אפפו את החסיד ר' אלטר. הוא לא העיז להיכנס לחדרו של רבינו לראות מה מתרחש עם הנפטר. כעבור דקות ספורות שמע ר' אלטר את קולו של רבינו שמצווה אותו לפתוח את הדלת כדי שהחזן יצא מהבית.

עשה ר' אלטר כאשר נצטווה, וראה את החזן נוטש את הבית במהירות הבזק. כוחותיו של ר' אלטר לא עמדו לו עוד והוא נפל מתעלף מרוב פחד.

רבינו סטר לו על פניו כדי לעוררו מעלפונו, וקרא לו באזניו: אל תירא! הדברים שראיתי לא יזיקו לך כלל! אולם הבהלה שאחזה בו לא הרפתה ממנו, והוא נפל למשכב.

מצבו הלך והחמיר, עד שהגיע קרוב לגסיסה. ערב שבועות בשנה זו חל ביום השבת, ובשעת סעודה שלישית שאל רבינו את הנוכחים לשלומו של ר' אלטר. והחסידים השיבו שר' אלטר גוסס ל"ע. אמר להם רבינו: אל דאגה. ר' אלטר יחלים בעז"ה!

כעבור דקות ספורות חזר רבינו ושאל לשלומו של ר' אלטר, והחסידים ענוהו כי סמוך הוא ליציאת נשמה, ושוב חזרה התשובה שבעז"ה יחלים. ורבינו הוסיף ואמר לחסידים: עתה האזינו לדבריי וענו אחריהם אמן!

נעמד רבינו על מקומו וקרא בקול: אומר אני כי לר' אלטר תהיה רפואה שלמה! וכל הנוכחים ענו אמן בקול רם. וממש ברגעים אלו החל ר' אלטר לדבר, והתחיל להתאושש, עד שבאסרו חג של שבועות כבר בא על רבינו ברגליו בכוחות עצמו.

פעם אחת, בבוקר יום השבת קודש פתח רבינו את דלת חדרו, וציווה על הגבאי ר' שלמה ניסל שיגש על העמוד ויתפלל את תפילות השבת. קהל המתפללים ראה זאת ותמה מאוד, הרי ר' שלמה ניסל היה החזן הקבוע לימות החול, ואילו לתפילות השבת הייתה קביעות לחזן אחר. אולם איש לא ההין לשאול את רבינו על כך, ור' שלמה ניסל עשה כפקודת רבינו.

אחר צאת השבת בא החזן השני בטרוניא על ר' שלמה ניסל, למה ניגש לעמוד בתפילות השבת. השיב לו ר' שלמה ניסל שרבינו ציווה עליו לירד לפני התיבה.

בשבת הבאה חזר אותו מאורע על עצמו. רבינו ציווה שוב על ר' שלמה ניסל שיגש לפני התיבה לתפילות השבת. הדבר חרה מאוד לחזן הקבוע, ומרוב עגמות נפש חלה ונפל למשכב.

כעבור שבוע הגיעו ימי הפורים, והחזן הקבוע שלח להודיע לרבינו כי 'מעות המגילה' [-מגילה געלט] שייכים לו כמידי שנה בשנה, ואין הוא מוותר עליהן. אולם רבינו לא התייחס לדרישה זו, והודיע בנחרצות כי השנה יקבל ר' שלמה ניסל את מעות המגילה.

חמת החזן בערה בו, ושלח להודיע כי הוא כועס מאוד על רבינו, ואין הוא מוחל לו לא בעולם הזה ולא בעולם הבא. כמובן שרבינו לא התרגש מדבריו, והשיב לשלוחים כי אין הוא מתיירא מהחזן לא בעולם הזה ולא בעולם הבא.

החסידים לא הבינו על מה יצא הקצף, ומה פשר רוגזו של רבינו על החזן הקבוע. אבל רבינו לא גילה לאיש את הסיבה למעשיו, ואיזה חטא ועוון מצא בחזן.

מצבו של החזן המשיך להתדרדר מדי יום ביומו, עד שבערב חג הפסח שבק חיים לכל חי. למחרת ל"ג בעומר, בשעות הלילה המאוחרות יצאו החסידים מבית רבינו והתפזרו איש איש לביתו, ורק החסיד ר'

<< המשך מעמוד ב'

שארין לשער אותו. טעם כזה לא טעמתי כל ימי היותי בעולם התחתון...

ויהי כאשר דרכו כפות רגלי על סף שערי גן עדן, והנה ראיתי מלאך אחד פוסע פסיעות קטנות לקראתי, גונח ומתאנח והוא ניגש אלי וניצב לשטן לי בדרך, ואשאל אותו לאמר: מי אתה? ומה עשיתי לך שאתה בא לחסום את הדרך בפני? ויען המלאך ויאמר: אמת ונכון שעשית טובה ליהודי המוזג ההוא, אך אינך יודע כמה דמעות נשפכו בגללך

טרם בוא הישועה, וכמה מריבות וקטטות היו בין בני הזוג עד אשר הלכת לפריץ. דע לך שכל המעשים האלה בספר נכתבים, והם דורשים מבית הדין צדק ומשפט, לדון אותך על כך.

אז אמרתי לו: הלא לא עשיתי זאת מרוע לב, אלא כדי להציל את כספי, ולולא נסעתי ליריד הזה הייתי מפסיד את רוב הונו! אך טענותיי לא הועילו, והחזירוני עוד פעם לפני בית דין של מעלה, ולאחר דין ודברים הוציא בית הדין פסק חדש,

שעלי לשבת בשערי גן עדן ולא להיכנס פנימה, כמספר הימים אשר המתין המוזג עד שובי מן היריד אשר בלייפציג.

עוד לא כלו לקרוא את פסק הדין ושני מלאכים קלים אחזו בי, והביאוני לשערי גן עדן, כמה ימים ישבתי שם לא אדע, אך לי היה דומה כאילו אני יושב שם ימים ושנים, גדול היה צערי בימים ההם, צער שאין לתארו במילים. כלתה נפשי בכל רגע ורגע אל מקום מנוחתי, שראיתו מרחוק ואליו לא באתי.

מי שיש באמתחתו דברי תורה, סיפורים או עובדות מרכיניו הק', נשמח אם ישלחם אלינו y0527173945@gmail.com